

GALAKTIKA

408. SCI-FI // FANTASY // WEIRD

NICK
DICHARIO

TARJA
KAUPPINEN

+

CYPESS // BOJTOR
// ROMANOVSKIJ // DEFORD
// SZŰCS // PLATONOV

NASA A BŰNÜLDÖZÉS SZOLGÁLATÁBAN

AMIKOR A MŰLT VESZÉLYEZTETI A JÖVŐT

DNS-T A HOLDRA

A FANTASZTIKUM LEGJAVA

ELŐFIZETŐKNEK
**CSAK
1490 Ft**
HAVONTA

ÁRA: 1995 FT // 8 €

A SZÁMOS DÍJAT, KÖZTÜK
A RANGOS PRIX SORCIÈRES-T
ELNYERT IFJÚSÁGI REGÉNY
IGAZI BESTSELLER LETT
FRANCIAORSZÁGBAN!

Co-funded by
the European Union

RENDELJ MEG ITT:
WWW.GALAKTIKABOLT.HU

// HUGO, A VÍZIÓ

A HUGO-DÍJ az angolszász SF (és újabbban úgy általában a fantasztikus irodalom) egyik legfontosabb értékmérőjének számít. Persze nem mindig volt ez így. Az 1953-ban alapított díj hivatalosan az Annual Science Fiction Achievement Award nevet kapta, de mint az Oscarnál, ezt hamarosan háttérbe szorította a Hugo elnevezés, amely az úttörő szerkesztő, Hugo Gernsback előtt kívánt tisztelegni.

Rögös úton, döcögve indult a Hugo, a második évben rögtön ki sem osztották, aztán 1955-ben egy olyan regény nyert, amit azóta is a legrosszabbnak tartanak a díj történetében, és különböző összeesküvés-elméletek keringenek arról, hogyan is kerülhetett a győztes pozícióba. Később aztán a hullámok elcsitulak, és egyre nagyobb presztízszt jelentett, ha egy könyvre ki lehetett rakni a feliratot a győzelemről, sőt, akár a jelölésről is.

Azt már Brian Aldiss megírta a *Trillió éves dáridó*-ban, hogy a Hugo elsősorban a szerzők népszerűségét értékeli, a művek minőségét csupán másodlagosan. A magyarázat logikus: ez nem egy zsűrizett díj, hanem az éves SF-találkozók látogatóinak véleményén alapuló ítélet. Egy-egy karizmatikusabb író a pusztja jelenlétével, pár stratégiaileg elhelyezett előadással vagy dedikálással bebiztosíthatja esélyeit a sikerre.

Az ezredfordulótól aztán meglepő kacskaringókat vett a történet. Először a korábban deklaráltan SF-díj megnyitotta kapuit a fantasy előtt, ami azt eredményezte, hogy a következő öt évben négyszer fantasy nyert a regény kategóriában. Majd következett két év 2015–16-ban, amikor egy szélsőségesen konzervatív gondolkodású csoport megkísérelte magához ragadni a hatalmat a Hugo fölött. Most pedig itt állunk a csengtui Worldcont követően kipattant óriási (ön)cenzúrázási és megvesztegetési botrány romjai között, és azt kérdezzük magunktól: mennyi időnek kell eltelnie, amíg a díj újra visszanyeri (ha egyáltalán visszanyeri) az olvasók bizalmát?

Ami minket ez utóbbiból legközelebről érint: Samantha Mills, a „Nyúlteszt” (Galaktika 399) szerzője bejelentette, lemond megnyert Hugójáról, annyira sérelmezi a Kínában történteket. Persze a novellája értékéből ez mit sem von le.

Németh Attila
irodalmi szerkesztő

GALAKTIKA

XLIV. ÉVFOLYAM, 408. SZÁM // ALAPÍTVÁ 1972-BEN

Tiszteletbeli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Dr. Mund Katalin**

Lapigazgató: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**

(irodalom@galaktika.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**

(tudomany@galaktika.hu)

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta, Kasza Magdolna**

Kommunikáció: **Goda Mikolt Hanna**

tel.: **06-70/944-8181** (kommunikacio@galaktika.hu)

Terjesztés és adminisztráció: **Simó Nikolett**

(terjesztes@galaktika.hu)

Szerkesztőségvezető: **Polonkai Tamás**

(szerkesztoseg@galaktika.hu)

Kreatív igazgató/címlap: **Varga Balázs**

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI:

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Almár Iván csillagász, úrkutató, a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia SETI munkacsoportjának tagja, a nemzetközi SETI bizottság korábbi alelnöke

Réz András esztéta

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar

Scifitörténeli Társaság elnöke

Alföldi István ex-ügyvezető igazgató, Neumann János

Számítógép-tudományi Társaság

Juhász György tartalommarketing-szakértő

Szerkesztőség: **1024 Bp., Fény u. 2.**

Tel: **06-1/457-02-50** // Nyitva: **H–P 10–16 óra között**

Kiadó: **Metropolis Media Group Kft.**

Felelős kiadó: **a Kft. ügyvezető igazgatója**

Terjeszti országosan a Lapker Rt.

Nyomdai előállítás: **Gelbert Eco Print** // www.gelberteco.hu

Előfizethető: kedvezményesen egy évre (12 szám, Platinakártyával, partneri kedvezményekkel) **17 880 Ft (1490 Ft/hó)**, csoportos beszedési megbízással: **1490 Ft/hó** // Galaktika XL (12 Galaktika XL, Gyémántkártyával, partneri kedvezményekkel): **29 880 Ft/év (2490 Ft/hó)**, csoportos beszedési megbízással: **2490 Ft/hó**

Partnereinknél a digitális Galaktika **1200 forint/db**

Az előfizetés teljesíthető átutalással: **K&H Bank Zrt.**

10403181–50526767–88671008 vagy rózsaszín postautalványon a **Metropolis Media Group Kft, 1535 Bp. Pf. 746.** címre.

A megjegyzés rovatba kérjük beírni a kedvezményezett nevét és postázási címét!

Kanadában és az Egyesült Államokban előfizethető a **Pannonia**

Könyvesboltban: www.pannonia.ca // e-mail: info@pannonia.ca

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

HU-ISSN 0133-2430

TÁMOGATÓINK:

NOVELLÁK

- 6 Leah Cypess:** Dadák napja
- 24 Nick DiChario:** Sarajevó
- 38 Bojtor Iván:** A Kraken-akták
- 50 Borisz Romanovszkij:** A város, ahol nem szokott esni az eső
- 64 Tarja Kauppinen:** Fenntartható fejlődés
- 74 Miriam Allen deFord:** A kolónia
- 88 Szűcs László:** Az origamimester
- 108 Andrej Platonov:** Színes pillangó

CIKKEK

- 20 Fókusz**
- 33 Zöld jövő**
- 34 Film**
- 62 Zene**
- 73 Zöld jövő**
- 86 Planetológia**
- 102 Képregény**

GALAKTIKA XL

- 115 Edwin L. Arnold:** Gulliver a Marson (első rész)
- 201 Edwin L. Arnold-életrajz**

HELYREIGAZÍTÁS

Elmúlt két lapszámunkban Nancy Kress „Égi tánc” című kisregénye adminisztrációs hiba folytán nem a valódi fordítója neve alatt jelent meg. A munka Szanyó Alberté volt, akitől ez úton is elnézést kérünk.

20**34****33****86****73**

KÖSZÖNTSÜK A TAVASZT SZÉPIRODALOMMAL!

Válassz 3 könyvet most csak 6990 Ft-ért
+ ingyen szállítás!

AZ AKCIÓ IDŐTARTAMA: 2024. MÁRCIUS 1–31.

WWW.GALAKTIKABOLT.HU

DNS-T A HOLDRA

A texasi székhelyű Celestis űrvállalatnak már negyed évszázados az a szolgáltatása, hogy emberi hamvakat állít Föld körüli pályára.

1997-ben, az első indításkor a *Star Trek* megalkotójának, Gene Roddenberrynek, és a tudományos látnok Gerard O'Neillnek, az O'Neill-henger néven ismert űrbéli lakóhely tervező fizikusának földi maradványait szállította.

A Celestis ügyfeleinek sokféle motivációja lehet arra, hogy hamvaikat az űrbe lőjék. Egy szabadszemlémű fizikaprofesszor, a 86 éves Kenneth Ohm egészen különleges kívánsággal állt elő. A Celestis az egyik közelgő küldetése során a Hold déli sarkára szállíttassa a maradványait. Ne csak a hamvait, a DNS-ét is.

A tudós reméli, hogy a jövőbeli civilizációk végül egy „intergalaktikus állatkertet nyithatnak egy ketreiben tartott Ken Ohmmal”, vagy akár „több ezer rekonstruált Ken Ohm kirajzhat az univerzumba”.

Az ötlet kicsit olyan, mintha a *Rick és Morty* egyik epizódja ihlette volna őket. Azonban a DNS-minták megőrzése a jövőbeli civilizációk számára – legyenek azok földiek vagy földönkívüliek – nem is olyan örültség, mint amilyenek hangzik.

KÖZTUDOTT, hogy három hónapnál tovább nem tartasz meg egy dadát. Az ügynökség még azt is megkérdezte tőlem, amikor Stephet felvettem, hogy szeretnék-e februárra időpontot kérni. Már azért, hogy kiválasszam a következő dadát. Nem tehetek róla, de kitört belőlem a nevetés – azt az időpontot is alig tudom tartani, ami egy hét múlva lesz –, és azt mondtam, hogy majd felhívom őket.

Föl is akartam hívni őket. Isten bizony!

De aztán az ügy, aminek el kellett volna rendeződnie, nem rendeződött el, Sammy allergiás lett a mogyoróvajra, ami nemcsak ijesztő, de nagyon időigényes is volt, arról nem szólva, hogy rendszeresen megfázott, ami azt jelentette, hogy minden szabadidőmet a kanapén töltöttem, ahol ringattam szegénykét, és... nem is tudom, mi minden még. A három hónap eltelt, majd átcsúszott négybe, aztán ötbe. Észre sem vettem.

Egészen a tárgyalás hetének szombat reggeléig, amikor otthon voltam, mert közöltem ügyvezető partneremmel, hogy ha már a következő hét nagy részében Washingtonban kell dolgoznom, akkor ezt a hétvégét – anyák napja! – otthon töltöm a fiammal. Amikor ragaszkodtam ahhoz, hogy a vasárnapok nagy részét szabaddá tegyem, máris „veszélyeztettem a partnerségemet”, és a társam most is fintorgott meg mormogott egy sort, mielőtt beleegyezett egy egész szabad hétvégébe, de nem tágitottam.

Így történt, hogy palacsintát sütöttem, és az asztalnál ültünk, ettünk. Éppen azon töprengtem, hogy a *Kígyók és Létrák* társasjátékkal vagy meseolvasással töltsük el az időt, amikor Sammy grimaszolva eltolta magától a tányért.

– Mi a baj? – kérdeztem.

Lebiggyesztette az ajkát.

AMIKOR MEGPRÓBÁLT
KÖVETNI, ÉS A MEZŐ VISZ-
SZATASZÍTOTTA, A SÍRÁS
BÖMBÖLÉSSÉ ERŐSÖDÖTT.
BÁR TUDTAM, A VÉDŐ-
MEZŐT ELÉG RUGALMASRA
TERVEZTÉK AHHOZ, HOGY
A GYEREK NE SÉRÜLJÖN
MEG, ÖSSZEREZZENTEM.

NEBULA
DÍJRA JELOLT
NOVELLA

LEAH CYPRESS

DADÁK NAPJA

– Steph finomabbat csinál.
– Ó – mondtam.

A büntudat olyan ismerős volt, hogy alig vettem észre. Persze, hogy jobban szereti Steph palacsintáját – ő készíti a reggelit a hét öt napján. Pislogással elfojtottam feltörő könnyeimet, és kényszerítettem magam, hogy ne számolgassam, hány órával tölt a dada több időt Sammyvel, mint én.

– Oké. Nos, ezt most én sütöttem, és nincs más. Megeszed?

Ellökte maga elől a tányért.

– *Nem!*

– Jó – mondtam kissé csípősen. Nem szeretek palacsintát sütni, és a legkevésbé sincs szükségem a kalóriákra. De az étel visszautasítása – emlékeztettem magam – egyike azon kevés lehetőségeknek, amellyel egy hároméves gyerek érvényesítheti az akaratát. Nem szabad ezen rugóznom! Nyugalmat erőltettem magamra. – Ha nem akarsz enni, Sammy,

semmi gond. Szeretnéd, hogy felolvassak neked egy Durci Marci-történetet?

Dacosan nézett rám.

– Azt akarom, hogy *Steph* olvassa fel!

– Sammy...

– Azt akarom, hogy mindig Steph vigyázzon rám! – meredt rám parancsolóan. – Azt mondta, hogy megteszi, ha ezt akarom. – Sikeresen belelovalta magát a hisztizésbe. Sima, kerek arcán könnyek gördültek végig. – És én ezt akarom!

Így történt, hogy éjjel háromkor ott ültem a konyhaasztal mellett, figyelmen kívül hagyva a jobb kezemenél felhalmozott tárgyalási előkészítő jegyzetek hegyét, és kétségbeesetten olvastam a gyermekfelügyeleti ügynökséggel kötött háromoldalas szerződésemet.

A záradék ott volt apró betűkkel, a második oldal alján:

„A *GONDOZÓ*, *Steph Seyon*, beleegyezik, hogy nem perel a gyermekfelügyeleti jogért a ↪

jelen szerződés időtartama alatt vagy azt követően.”

Rövid, egyszerű, megnyugtató. De bíróság előtt nem tették még próbára.

Idegesen doboltam az asztalon, és megpróbáltam a figyelmemet arra a kétórányi munkára összpontosítani, amit még el kellett végeznem, mielőtt lefekhetek aludni. Úgy tűnt azonban, hogy rabul ejtett ez az egyetlen mondat. Az ügynökség tavaly egészítette ki a szerződést azzal a záradékkal, hogy a dada nem igényelheti a felügyeleti jogot, miután az egyik népszerű hírműsorban levetítettek egy olyan riportfilmet, amely azokról a dadákról szólt, akik sikeresen perelték be a szülőket a gyermekeik felügyeleti jogáért. A záradék sziklaszilárdnak tűnt, de senki sem tudta, hogy megállja-e a helyét a bíróságon. Mindenki várta az első próbapert, amikor egy dajka a gondviselői státusz megszerzésének tilalmára vonatkozó záradék ellenére megpróbál pereskedni a rá bízott gyermek felügyeletéért.

„Azt mondta, hogy megteszi, ha ezt akarom.”

Nem szerettem volna egy próbaper alanya lenni.

Gyereksírás harsant fel. Lefelé fordítottam a szerződést, és berohantam a gyerekszobába, ahol Sammy ült az ágyban, a zokogástól egészen eltorzult arccal. Az ösztönös együttérzés olyan erővel nyilallt belém, hogy az már fájt.

– Anyaaaaa!!

Lekuporodtam mellé az ágyra – a gyermeket védő korlát-mező villogni kezdett, ahogy áthatoltam rajta –, és magamhoz öleltem apró, remegő testét.

– Mi a baj, Sammy? Rémálmod volt?

Tíz perc összefüggéstelen jajgatás után végre sikerült visszafektetni és betakargatni hüppögéstől rángó testét. Amikor azonban megpróbáltam lecsúszni az ágyról, a nyakam köré kulcsolta a karját.

– Ne! Maradj velem, anya!

– Sammy, nem lehet...

A korábbi tíz perc minden erőfeszítése a másodperc töredéke alatt vált semmivé. Sammy sikoltozva rám vetette magát, én pedig hiába próbáltam szabadulni. Az, hogy egy hároméves legyőz, megszokottnak számított az életemben, de fáradt voltam, aggódtam, és el is gémberedtem, így nem maradt bennem türelem. Megragadtam mindkét csuklóját, eltoltam magamtól, és átcsúsztam a védőmezőn.

Amikor megpróbált követni, és a mező visszataszította, a sírás bömböléssé erősödött. Bár tudtam, a védőmezőt elég rugalmasra tervezték ahhoz, hogy a gyerek ne sérüljön meg, összereztem.

– Sammy. Nem lehet!

Ha bebújnék az ágyába, egy órán keresztül próbálna rávenni, hogy meséljek neki.

– Anyunak sok dolga van, és neked aludnod kell. Nagyon fáradt vagy...

– Menj innen! – üvöltötte, ököllel és lábbal püfölve a védőmezőt. – *Stephet* akarom!

Ez kivégezte az esélyemet arra, hogy aznap éjjel le tudjam hunyni a szememet.

Másnapra kirándulást terveztem az akváriumba, és alig vártam, hogy Sammy tágra nyílt szemmel csodálkozzon, amikor megmutatom neki a delfineket. Annyira kimerített azonban az álmatlan éjszaka, hogy végül hagytam Sammyt két órán át tévézni, amíg én a kanapén szundikáltam. Anyák napján. Remek!

– Két órát? – nézett rám Annette a filmnézős esténken. – Ha Becka csak ennyit tévézik, az már egy remek vasárnap.

– Túl szigorú vagy magadhoz – csóválta meg a fejét Kate, miközben hátradőlt a kanapén. – Az anyaság nem a papság, Margaret. Nem kell fölesküdnöd arra, hogy lemondasz minden hétköznapi dologról.

Kate lányának a gondviselője az exférje volt, Annette pedig főállású anyaként nevelte a gyermekeit – tehát velük az anyaságról vitát nyitni: értelmetlen volt. Halványan elmosolyodtam, és elmentem borért. Mivel Kate a múlt héten szakított a legutóbbi barátjával, megvásároltam a kedvenc (és nagyon drága) borát. Elvigyorodott, amikor átadtam neki a poharat, én pedig letelepedtem barátnőim közé a kanapéra.

Az éves anyák napi rituálékon összejöttünk, pizzát ettünk, túl sokat ittunk, és megnéztük az *Isten veled, dadust*. Idén nem vártam úgy, mint korábban, de bekapcsoltam a v-képernyőt, és már a film előtt elkezdtem inni.

– Az ügy, amely beivódott Amerika emlékezetébe – mondta egy drámai hang, és a képernyőn megjelent a történet mindenki által ismert, túldramatizált változata. A dada, egy pufók, ötvenéves nő szemszögéből kezdődött, aki csecsemőkorától kezdve felnevelte valaki más gyerekét, és úgy szerette, mintha a sajátja lenne – ezt a kifejezést használták akkoriban. Aztán átváltott az anyára, az üzleti és szabadidős utazásaival, a viszonyaival és az elhanyagolással.

– Sosem akartam igazán gyereket – vallotta be egyik szeretőjének a film egyik leg híresebb jelenetében az anya (ami főleg azért híres, mert a szeretőt Steve Yu játszotta). – De mivel van, azt hiszem, szeretem őt. Ez biológiai dolog, tudod?

Amikor az ügyvédnő elárulta, hogy az anya még a fia kedvenc plüssmackójának a nevét sem tudja, mindannyian bőgtünk. De az igazi könnyeket a végére tartogattuk, amikor a dada elvesztette a pert, és elvezették. A kisfiú megpróbált kiszabadulni anyja karjai közül, belevájta a körmét a vállába, és azt kiabálta: „Nana! Nana, ne menj el, kérlek, maradj velem! Nana, miért mész el? *Miért?*”

A film itt véget ért, és a képernyőre kiírták, mi történt aztán. A döntést öt évvel később hatályon kívül helyezték, gátat vetve a bioista tendenciának, vagyis annak, hogy az amerikai joggyakorlat egészen addig a biológiai összetartozást részesítette előnyben. Edward Seiver vagy a dadája számára már túl későn. De még időben ahhoz, hogy megmentsék a következő gyermeknemzedékeket.

A GYERMEKEK KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓJA kifejezés egy teljes percig maradt a képernyőn, fekete-fehér feliratban. Aztán következett a végefőcím.

– Ironikus, nem igaz? – mondta Kate, miközben a lábát a kanapé párnájára támasztotta. Annette még mindig zokogott. Csak két pohár bort ivott, de gyorsan elázott.

– Azon gondolkodnak, hogy átnevezik az anyák napját. Dadák, gondviselők napjának vagy valami ilyesminek... – mondta Kate.

– Már nem hangzik ugyanúgy, nem igaz? – szipogta Annette. – De akkor is, itt az ideje. Az anyák napja eléggé bioista kifejezés lett.

– A legtöbb gyereket – mondta Kate a lábujjait mozgatva – még mindig a szülei nevelik.

– Ez nem jelenti azt, hogy nem mutathatunk érzékenységet! – Kate-tel szórakozottan összenéztünk, Annette hajlamos volt az önelégültségre, ha ivott. – Nem véletlenül vetítik le ezt a filmet minden anyák napján. Hogy emlékeztessen bennünket a bioista kiváltságok veszélyeire. Az, hogy mi vagyunk a biológiai anyák, még nem jelenti automatikusan azt, hogy mi vagyunk az ideális emberek a gyermekeink nevelésére.

Kitört belőlem a sírás.

Húsz perc múlva még mindig zokogtam. Barátnőim mindent megtettek – teljesen eredménytelenül –, hogy vigasztaljanak, de csak akkor nyugodtam meg amikor Annette ↪

kiment a mosdóba, Kate pedig lecsúszott mel-
lém a padlóra, és odasúgta:

– Ki kell rúgnod – mondta. – Holnap
reggel.

A szememet törölgettem.

– De... mi van, ha ő...

– Valószínűleg pénzt akar – mondta
Kate. – Pénzt akar. Nem a felügyeleti jogot.
A legtöbb dada ezt akarja, és ezért van az,
hogy a legtöbb ilyen ügy nem is jut el bírósá-
gi fázisba.

Beleharaptam az ajkamba. Tudtam, hogy
szörnyű dolog, amit mondok, már-már
a bioizmus határát súrolja, de reméltem,
hogy igaz.

– Ismerek egy anyát, aki elvesztette a fel-
ügyeleti jogot – mondtam. – Úgy értem, a tit-
kárnök ismer valakit, aki hallotta valakitől.
A dada Kaliforniába költözött. Az anya öt éve
nem látta a fiát. Valószínűleg már akkor sem
ismerné fel, ha látná.

– Nem fogod elveszíteni Sammyt – bizta-
tott Kate. – Te nem, Marg! Te jó anya vagy.
Sammy szeret téged.

Ez az, amire szükségem van!

Csak az a gond, a gyerekek bármit mon-
danak, hogy odafigyeljenek rájuk. Alig tud-
tam megszólalni, a torkom összeszorult a
félelemtől.

– Holnap reggel – nyögtem ki végül. – Kö-
szönöm, Kate. Sajnálom, hogy tönkretettem
az estét!

Kate megvonta a vállát.

– Jövőre is lesz még anyák napja. Vagy
akárhogy is hívják majd.

Aztán Annette kijött a fürdőszobából, és
elhallgattunk.

A kirúgás nem ment jól.

– Megértem, hogy azt akarod, hogy meg-
tanuljon egy másik nyelvet – szűrte a szót a
fogai között Steph –, de szerintem Sammyt ez

nagyon felzaklatja majd. Talán jobban, mint
gondolod.

Gépiesen elmosolyodtam. Utáltam ezt
a nőt, aki az elmúlt hét hónapban etette,
fürdette a fiamat, és játszott vele. Hét hó-
napig! Hogy hagyhattam, hogy idáig fajul-
jon a dolog?

– Nem lesz semmi baj.

Összefonta mindkét kezét az asztalon.
Alacsony, vékony nő volt, fényes, sötét hajjal,
amelyet hosszú lófarokban hordott. Átfutot-
tam az ötoldalas jelentéseket korábbi csalá-
doktól, akiknek dolgozott – mindannyian el-
ragadtatással nyilatkoztak a gyerekekkel való
kapcsolatáról, de a magánéletéről nem sokat
tudtam, csak annyit, hogy a negyvenes évei
közepén jár és elvált. Kíváncsi voltam, hogy
vannak-e saját gyermekei, akiket szerethet.

„Azt mondta, hogy megteszi, ha ezt
akarom.”

Talán nem is ezt mondta. Talán Sammy
félreértette, vagy füllentett. Nem mertem
megkérdezni.

Nap mint nap gondozta Sammyt. Általá-
ban az utolsó pillanatban értem haza, hogy le-
fektessem. Vajon mennyire lenne más Sammy
élete, ha a dada fekteti le, és a hétvégén is vele
marad? A híradóban minden héten volt egy
történet egy anyáról, aki elvesztette a gyerme-
ke gondviselését egy dada miatt. A riporterek
általában önelégülten nyilatkoztak erről. Az
anyak nyilvánvalóan megérdemelték.

Végigfutott a hátamon a hideg. Kétségbe-
esetten mondtam:

– Adhatnék végkielégítést. Egy... egy nagy
bónuszt.

– Nem akarok pénzt – mondta Steph
alattomosan. – Azt akarom, ami a legjobb
Sammynek.

Remek. Most megsértettem. Tudhattam
volna, hogy nem szabad Kate-re hallgatnom,
aki mindig is konzervatív volt.

Sammy a másik szobában játszott, és ráncolta a homlokát a nagy igyekezettől, amivel azt a lovat színezte ki, amit én rajzoltam neki. Az ajtón keresztül rápillantottam, és kétségbeesetten szerettem volna mellé térdelni, átölelni, és a következő fél órában együtt vihogni vele a színvázlatán. De munkába kellett mennem. Eddig minden reggel azzal a gondolatokkal vigasztaltam magam, hogy tényleg szeret Stephfel játszani, hogy nem bánja, ha elmegyek.

– Az a szándékom, hogy kirúgj, függetlenül attól, hogy ez milyen hatással lesz Sammyre? – kérdezte a dada.

A szabályosan megfogalmazott mondat vézscsengőként harsant az agyamban. Egy pillanatig csak bámultam rá. A diadal széles mosolyával nézett vissza.

– Nem – mondtam. – Természetesen nem. Csak gondoltam, hogy érdemes lenne megbeszélni.

Amint beértem a munkahelyemre, gyors keresést végeztem a cég esetadatbázisában és megtaláltam a betanult mondatot. Ezt mondta a dada a McAvoy kontra Chen ügyben, egy öt évvel ezelőtti, Kentuckyban indított sikeres gondviselési perben.

Egy hosszú pillanatig dermedten bámultam a képernyőt. Aztán kirohantam az irodámból.

– Még nem késő. – Beverley Ganteaume megfordította a székét, és összekulcsolta a kezét az asztalán. – Megértem, milyen érzés ez, Margaret, de kérlek, nyugodj meg! A hisztériát a dajka felügyeleti kérdésekben általában a média generálja. A legtöbb dadának nem áll érdekében, hogy örökbe fogadja azt a gyermeket, akire vigyáz. Ám ha mégis, az esetek kilencvenkilenc százalékában ők veszítik el a felügyeleti joggal kapcsolatos csatákat.

De az esetek egy százalékában nyernek. Ezt nem kellett kimondanom. Beverleynek három gyereke volt, és kéthavonta váltogatta a dadákat, óramű pontossággal.

– Csakhogy ő ezt már eltervezte! – Tudtam, hogy paranoiásan hangzik, de nem érdekelt. Bíztam Beverleyben. – Hallanod kellett volna, mintha egy forgatókönyvet mondott volna fel. Tudod, hogy mindenki azt várja, milyen végeredménnyel zárul egy olyan per, amelyben a dajka szerződésében ott van a felügyeleti jog igénylését kizáró záradék. Én leszek a próbakö. Engem választottak – nagyot nyeltem –, mert azt hiszik, hogy veszíteni fogok.

Mert rossz anyának tartottak.

Beverley együttérzően grimaszolt, és visszafordult a számítógépéhez.

– Még ne vonjunk le elhamarkodott következtetéseket, oké?

Beverley fiatalabb volt nálam – én mentoráltam, amikor belépett a céghez, és közeli barátok lettünk –, de ő volt a gyermekelhelyezési szakértő. Az ujjával a képernyőre koppintott.

– Nincs ugyan precedens ilyen esetre, de... nem néz ki jól. A modern felügyeleti rendszer lényege, hogy a gyermekről annak a felnőttnek kell gondoskodnia, akihez érzelmileg a legerősebben kötődik, nem pedig annak, aki biológiailag a legközelebb áll hozzá. Nem hiszem, hogy egy bíróság figyelmen kívül hagyná a kötődési teszt eredményét, csak azért, mert a szerződésben van néhány sor, amiben az áll, hogy a dada nem perelhet. – Összeszorította az ajkát, és fújta egyet. – Felajánlottad neki...

– Pénzt. Igen.

– Nem fogadta el?

Csüggedten megráztam a fejem.

– Ez aggasztó.

Beverley gyerekeinek háromdimenziós képe a számítógépe fölött forgott. Ránéz- ↪

tem, de nem a lányait láttam, az asztalomon lévő képet láttam Sammyről, amin szégyenlős félmosollyal billenti oldalra a fejét. A gondolattól, hogy elvehetik őt tőlem, összeszorult a szívem. A munkanap végéig hátralévő órák egyszeriben túl hosszúnak tűntek ahhoz, hogy ne lássam a fiamat. Néha azt kívántam, bárcsak otthagyhathnám az állásomat, hazamehetnék, és játszhatnék vele a nappali padlóján, amíg elégséges nem lesz az iskolához.

Azonban általában tudtam, hogy ezt csak néhány napig bírnám megőrülés nélkül.

Így ehelyett a munkahelyemen töltöttem az időt, ahol – ha igazán őszinte voltam magamhoz – lenni akartam. Szerettem belemerülni a munkámba, megfejteni a bonyolult jogi problémákat, amelyekben olyan jó voltam. Szerettem felnőttként felnőttek között forgózkodni. Jobb volt, mint órákon át ugyanazzal a tizenkét darabos kirakóssal játszani.

Ezt Steph csinálta helyettem. Steph volt képes erre nap mint nap. Ez azonban nem tűnt kellő oknak, hogy elveszítsem a fiamat. Nem, amikor annyira szeretem őt.

Megmarkoltam a szék karfáját.

– Jó anya vagyok, tudod. Kizárt, hogy ő is annyira szeresse Sammyt, mint én. Úgy értem, türelmesebb vele, és több időt tölt játékkal, de ez azért van, mert ez a munkája. Neki nem kell semmi másra odafigyelnie. Én annyi időt töltök a fiammal, amennyit csak tudok. Minden percet, amikor nem dolgozom.

– Margaret – Beverley előrehajolt, széles homlokán egyetlen ránc futott végig –, tudom.

Egy újabb elhallgatott mondat lógott közöttünk, amit egyikünknek sem kellett kimondania: de vajon Sammy is tudja ezt?

Csak a kötődésvizsgálat mondhatná meg biztosan. És én nem akartam hagyni, hogy odáig fajuljon a dolog.

– Nocsak, nocsak – mondta Daniel. – Azt hiszem, itt az irónia szót lehetne használni. Nem gondolod?

Összeszorult a szívem, és azt kívántam, bárcsak ne videóhívást indítottam volna. A volt férjem önelégült, jóképű arca arra ingerelt, hogy belevágjak v-képernyőbe.

Ehelyett visszafordultam a konyhapult felé, hogy háttal álljak neki. Tudtam, hogy kárörvendeni fog, tudtam, hogy ezt el kell viselnem. Így hát itt voltam, és igyekeztem elviselni.

– Örömmel hallom, hogy már képes vagy három szótagú szavak kimondására Daniel.

Ez persze túlzás volt.

Nevetett.

– A válásunk alatt vágytál a kötődésvizsgálatra, nem igaz? Amikor olyan biztos voltál abban, hogy melyikünk nyer!

Egy szoptató anyja kontra egy férfi, aki még arra sem vette a fáradságot, hogy kivegye az apasági szabadságát? Nem, ez nem volt nagy kihívás. Én tudtam megvigasz-

Lora Beth Johnson
ISTENNŐ A GÉPEZETBEN
Amikor Andra felébred, fuldoklik.
Egy forró, mocskos barlangban találja magát 3102-ben, és Istennőnek szólíjják.
www.ekonyv.hu

talni Sammyt, amikor éjszaka felébredt, akit hívott, amint meg tudott szólalni, akibe belekapaszkodott, amikor megijedt. Akkoriban a kötődésvizsgálat az anyáknak kedvezett. Különben is, Danielnek nem kellett Sammy. Csak bosszúból akarta elvenni tőlem.

Néha úgy éreztem, hogy mindenki csak ennyit akar.

– Mondtam neked, hogy ha egyedül akartam felnevelni, akkor fel kell hagynod...

Nem figyeltem oda arra, amit mond, bár ez most nehezebben ment, mint amikor még gyakorlatban voltam. Miután negyedszerre is felsorolta, miért rontom el Sammyt a neveléssel, úgy döntöttem, elég időt hagytam neki, hogy elmondja, amit akart. Ha mégsem, az ő baja.

– Mindig megkönnyítettem neked, hogy láthasd Sammyt – mondtam egyenesen. – Még akkor is, ha törvényesen nem kellett volna. Azért tettem, mert úgy gondoltam, hogy így jobb lesz neki. Gondolod, hogy Steph is így fog tenni?

Ez elhallgattatta. Nem mintha valaha is kihasználta volna ezt a lehetőségét, de Danielt mindig jobban motiválta az, amije nincs, mint az, amije van.

– Úgy veszem ki a szavaidból, hogy ő nyerne – mondta végül.

– Ebben egyáltalán nem vagyok biztos! – Kimondtam, de a félelem sűrűn és savanyúan kavargott bennem. Sammy! – Csak éppen nem akarom megkockáztatni.

– Persze, hogy nem akarod. Ezért vagy elég kétségbeesett ahhoz, hogy felhívj engem. – Daniel a feje fölé emelt karral nyújtózkodott.

– Mit akarsz, mit tegyek?

Vettem egy mély lélegzetet.

– Randizz velem!

Leengedte a kezét.

– Mi van?!

– Kezdj vele kapcsolatot! Aztán dobd őt! Ha ezután beperel a felügyeleti jogért, olcsó bosszúhadjáratnak fog tűnni. Vagy legalábbis eléggé összezavarja a dolgot ahhoz, hogy elintézhessem, ejtsék az ügyet, mielőtt elrendelnék a kötődési vizsgálatot.

Ez meggyőzné az ügynökséget, hogy nem jó alanyt választottak a próbához.

Pillanatnyi csend következett. Aztán Daniel azt mondta:

– Le vagyok nyűgözve.

Efelől kétségem sem volt.

A történet másnap reggel feljött a felugró képernyőn: bioista zsarolás. Egy örült, elhanyagoló anyáról szólt, aki arra kérte a volt férjét, hogy kompromittálja a szerető, önzetlen dadát, mert nem tudta elfogadni, hogy a fia jobban szereti nála. Már ötvenhét hozzászólás volt, de az első három után abba hagytam az olvasást:

Nem lenne egyszerűbb, ha csak mesét olvasna neki esténként? De gondolom, erre nincs ideje. Bárcsak azt mondhatnám, hogy meglepődtem, de nem.

– Anne New Jerseyből

43 like

Nem vagyok meglepve. Ő egy anya, azt tette, amit kellett, hogy megtartsa a gyerekét. Én is ezt tenném. Tudom, hogy mindannyian bioistának fogtok bélyegezni, de nem érdekel. Ez az igazság.

– Szerető anya Alabamából

3 like

Régen dada is voltam, és hidd el, ez jellemző a legtöbb anyára, akinek dolgoztam. Sajnáltam a gyerekeiket, én magam is pereltem volna a felügyeleti jogért, ha nem lenne öt sajátom.

– Egy amerikai dada

26 like

